

VENDEPUNKT

ANTROPOSOFISK KULTURHUS . ROSENVANGS ALLÈ 251A . 8270 HØJBJERG

2026

EFTERÅR

Gro K. Erbsmehl

Velkommen til en ny sæson med foredrag i Vendepunkt!

Velkommen til efterårsprogrammet 2026 i Vendepunkt.

Efteråret er nu på vej med tid til fordybelse og deltagelse i Vendepunkts foredrag og kurser.

Bemærk at alle foredrag i dette efterår foregår på **onsdage**.

På gensyn i Antroposofisk Kulturhus i Højbjerg.

Hjertelige hilsener Mona Tompkins/skoleleder.

Forsidebillede:

Gro K. Erbsmehl

Tekstredigering:

Kaja Daugaard Christensen

Layout:

Kai Frostholt

Aktivitetsadresse:

Antroposofisk Kulturhus

Højbjerg Torv

Rosenvangs Allé 251 A

8270 Højbjerg

DOF Vendepunkts bestyrelse

Elisabeth Møller-Hansen

Ida Margrethe Nielsen

Lene Kaspersen

Per Søndergård

Emilie Nordgren

Tid:

Alle foredrag begynder kl. 19:30. Vedr. andre arrangementer, seminarer og kurser: Se folder.

Administrationsadresse:

DOF Vendepunkt

Antroposofisk Kulturhus

Højbjerg Torv

Rosenvangs Allé 251 A

8270 Højbjerg

Kontaktperson:

Mona Sonderborg Tompkins, skoleleder.

Mobil tlf. 28 10 69 81

Mail: mona.sonderborg@outlook.com

Sted: Alle arrangementer (hvis ikke andet er anført)

foregår i Antroposofisk Kulturhus,

Højbjerg Torv

Rosenvangs Allé 251 A

8270 Højbjerg

Bus nr. 18 Moesgaard Museum

Bus nr. 100 Hornslet-Odder

begge linjer stopper på Højbjerg Torv.

Entré:

80 kr. for ikke medlemmer, 60 kr. for medlemmer.

Billetter ved indgangen.

Vi modtager MobilPay: 78 71 31.

Info: Kursustilmelding på

mona.sonderborg@outlook.com

og betaling til Merkur-bank 8401-0001002759 eller

MobilePay: 78 71 31.

Mærk betaling med fuldt CPR-nr., telefonnr. og

mailadresse. Alle kurser afvikles iht. folkeoplys-

ningsloven.

Hold øje med vores Facebook-side www.facebook.com/vendepunkt (og del gerne det, du synes om), www.vendepunkt.com samt www.antroposofisk-kalender.dk.

DOF Vendepunkt er organiseret som en forening. Som deltager i Vendepunkts arrangementer har du mulighed for at stille op eller foreslå nogen, som kandidat til Vendepunkts bestyrelse. Det kræver blot, at du tilkendegiver ønsket om det overfor foreningen.

Du kan også blive medlem af foreningen Vendepunkt. Kontingentet er 100 kr. om (kalender)året.

Bank: 8401-0001002759, MobilePay 78 71 31. Mrk. Indbetaling kontingent 2026 og navn.

Kursus i geometri

Onsdage kl. 10:00 -12:00.

Jonna Emmysdatter

og Elsa Wohlwend

Start 02.09. Herefter: 09.09. / 16.09. / 23.09. / 30.09. / 7.10. / 14.10. / 21.10. / 28.10.

Geometrikurset er for såvel begyndere som viderkomne. Vi vil bevise, at styrken og skønheden i "Skabelseskorset" endnu er i fuld harmoni med hele den fysiske skabelse. Korsets rette vinkler udgør desuden grundlaget for vores dagsbevidsthed og evnen til at tænke logisk.

Platon sagde: "GUD geometriserer". Hele skabelsen baserer sig på GUDS geometri – som mennesker, som engle kan fordybe sig i, ved selv at dyrke "geometri" – som kunst og videnskab.

Tidspunkt: Onsdage kl. 10:00 - 12:00

Arr. Nr. 2026-712

Jonna Emmysdatter.

Elsa Wohlwend. Uddannet lærer i 1964. Lærer på Steinerskolen i Aarhus og Odense. Socialpædagog på Marjatta og Elmhøjlen på Fyn. Har arbejdet 15 år i Grækenland.

Kobberstik af Albrecht Dürer.

Den skabende underviser – undervisning betragtet som skabelsesproces

Onsdag d. 09. september kl. 19:30

Kaja Daugaard Christensen

I gruppeundervisning udgør gruppen en social kontekst, man som både underviser og studerende konstant relaterer sig til, interagerer med og måler sig i forhold til. I mit pædagogiske udviklingsprojekt 'Den skabende underviser' har jeg undersøgt bl.a. følgende:

- hvordan den kollektive dynamik påvirker den enkelte studerendes læreproces og underviserens udvikling af egne kompetencer.
- hvad der bidrager til, at undervisningen bliver til en skabende proces, forstået som en dialog på mange niveauer og med mange sprog – en skabende dialogisk proces.

Tilmelding: Ingen

Tidspunkt: kl. 19:30

Pris: Ikke medlemmer 80 kr. / medlemmer 60 kr.

Arr. nr. 2026-609

Kaja Daugaard Christensen. Konservatorieuddannet organist, korleder og høre-lære-pædagog. Lektor ved Det jyske Musikonservatorium, Aarhus, i høre-lære på klassisk afdeling.

Wassily Kandinsky: Variegation in the triangle

Eurytmikursus I/II

Lørdage kl. 10:00 - 13:30

12. september og 24. oktober

Minna Bentzen

På disse kurser vil vi dykke ned i eurytmiens grundelementer. Eurytmien tager sit udgangspunkt i sprogets og musikkens lovmæssigheder, og vi vil på det første kursus i september stifte bekendtskab med bevægelserne til flere af lydene i alfabetet. Derudover vil vi arbejde med nogle sociale øvelser og ikke mindst arbejde med flere af de øvelser, der kommer fra Vitaleurytmien. Vitaleurytmien er det sidste nye indenfor eurytmien. Vi arbejder med øvelser, der er udviklet til at afhjælpe stress og understøtte vores egen sundhed.

På kurset i oktober vil vi også udforske nogle af musikkens lovmæssigheder og omsætte dem til eurytmiske bevægelser i krop og rum.

Der vil begge lørdage være en frokostpause fra kl. 12:00 - 12:30, og deltagerne medbringer egen madpakke. Deltagerne må gerne medbringe bløde sko.

Tilmelding: Senest 04.09. til kurset lørdag 12.09. og senest 16. 10. til kurset lørdag 24.10 til Mona Sønderborg Mail: mona.sonderborg@outlook.com
Mobil: 2810 6981

Tidspunkt: lørdage kl. 10:00 - 13:30.

Min. deltagerantal: 4.

Pris: 300 kr. pr. gang.

Arr. Nr. 2026-713

Minna Bentzen. Uddannet eurytmist fra Dornach. Undervist i eurytmi siden 1986, og underviser på Rudolf Steiner skolen i Skanderborg. Medlem af eurytmiensemblet 'Ildfuglen'. Uddannelse i Vitaleurytmi på Alanus, Tyskland, i 2017.

Tycho Brahe – en åndelig overgang fra den gamle til den nye verden

Onsdag d. 23. september kl. 19:30

Jesper P. Schou

Vi fortsætter betragtningen af Tycho Brahes individualitet beskrevet af Rudolf Steiner gennem flere tidligere inkarnationer. Nye deltagere kan dog også være med. Hvilken rolle spillede sol-indvielsen i en tidligere inkarnation for, at Tycho Brahe kunne grundlægge den moderne astronomi? Han gik ind i det nye verdensbillede, men fastholdt forbindelsen til det gamle. Vi vil også se på hans forbindelse til Johannes Kepler og dennes udvikling af *"harmonices mundi"* (verdensharmonierne).

Tilmelding: Ingen

Tidspunkt: kl. 19:30

Pris: Ikke medlemmer 80 kr. / medlemmer 60 kr.

Arr. Nr. 2026-610

Jesper P. Schou, f. 1950, speciallæge i psykiatri.

Tycho Brahe (tegning tilskrevet Tobias Gemperle).

Sangerkrigen på Wartburg 1207

 Onsdag d. 07. oktober kl. 19:30

 Esther Larsen

I flere sammenhænge gør Rudolf Steiner opmærksom på 'Sangerkrigen på Wartburg' som en begivenhed, der har en vis betydning. Denne hændelse vil vi derfor prøve at se på ved at karakterisere den fra forskellige synsvinkler:

- Hvorfor finder der en sangerdyst sted lige præcis på dette tidspunkt?
- Hvad foregår der egentlig under forløbet?
- Hvem er disse minnesangere/personer, der er forsamlet i salen på Wartburg?

Kan vi gennem denne proces kalde hele sangerkrigen og dens betydning frem i et klart lys også for nutiden?

Tilmelding: Ingen.

Tidspunkt: kl. 19:30.

Pris: Ikke medlemmer 80 kr. / medlemmer 60 kr.

Arr. Nr. 2026-611

Esther Larsen, Skanderborg.

Når mennesket ikke møder kunsten

 Onsdag d. 21. oktober kl. 19:30

 Annette Quinto Romani

Menneskets forbindelse til kunsten og ånden er under pres i det senmoderne samfund. Her vil vi forsøge at skildre, hvorfor kunsten er så vigtig i vores tid.

Først vil vi se, hvordan sociologen Georg Simmel (1858-1918) kan hjælpe os til at skabe en *sociologisk diagnose* af det moderne menneskes åndelige krise. Han taler med begrebet "kulturens tragedie" om, hvordan den objektive kultur (det ydre) vokser eksponentielt, mens den subjektive kultur (det indre) ikke kan følge med, hvilket fører til en følelse af *fremmedgørelse*. Simmel beskriver også, hvordan kunsten enten kan fungere som en kontrast til fremmedgørelsen eller forstærke den.

Dernæst vil vi se på hvordan Vasilij Kandinskys (1866-1944) og Hilma af Klint (1862 - 1944) som var samtidige, forsøgte at *overvinde fremmedgørelsen* ved at skabe en ny form for kunst, der udtrykker det indre, åndelige i en ellers mekaniseret verden.

Tilmelding: Ingen.

Tidspunkt: kl. 19:30.

Pris: Ikke medlemmer 80 kr. / medlemmer 60 kr.

Arr. Nr. 2026-612

Annette Quinto Romani. Lektor i sociologi på Aalborg Universitet (Cand. Oecon AU). Forsker i social ulighed i uddannelse og sundhed samt kunst sociologi. Uddannet eurytmist fra Järna i Sverige. Medlem af eurytmiensemblet Ildfuglen.

Wassily Kandinsky. Huse i München.

Eurytmikursus II/II

Lørdage kl. 10:00 - 13:30

24. oktober

Minna Bentzen

På disse kurser vil vi dykke ned i eurytmiens grundelementer. Eurytmien tager sit udgangspunkt i sprogets og musikkens lovmæssigheder, og vi vil på det første kursus i september stifte bekendtskab med bevægelserne til flere af lydene i alfabetet. Derudover vil vi arbejde med nogle sociale øvelser og ikke mindst arbejde med flere af de øvelser, der kommer fra Vitaleurytmien. Vitaleurytmien er det sidste nye indenfor eurytmien. Vi arbejder med øvelser, der er udviklet til at afhjælpe stress og understøtte vores egen sundhed.

På kurset i oktober vil vi også udforske nogle af musikkens lovmæssigheder og omsætte dem til eurytmiske bevægelser i krop og rum.

Der vil begge lørdage være en frokostpause fra kl. 12:00 - 12:30, og deltagerne medbringer egen madpakke. Deltagerne må gerne medbringe bløde sko.

Tilmelding: Senest 16.10. til kurset lørdag 24.10. til Mona Sønderborg.

Mail: mona.sonderborg@outlook.com

Mobil: 2810 6981.

Tidspunkt: lørdage kl. 10:00 - 13:30.

Min. deltagerantal: 4.

Pris: 300 kr. pr. gang.

Arr. Nr. 2026-713

Minna Bentzen.

Uddannet eurytmist fra Dornach. Undervist i eurytmi siden 1986, og underviser på Rudolf Steiner skolen i Skanderborg. Medlem af eurytmiensemblet 'Ildfuglen'. Uddannelse i Vitaleurytmi på Alanus, Tyskland, i 2017.

Koens kulturbærende aktivitet

Onsdag d. 28. oktober kl. 19:30

Simon Wiesner

Når køerne ligger og fordojer, "...stiger for deres indre noget frem, som er langt smukkere end alt det, som mennesket udefra kan se med øjnene."

Rudolf Steiner, "Perspektiven der Menschheitsentwicklung", GA 204.

Hvad er den dybere betydning af på denne måde at gennemleve verden? – I en tid, hvor det siges at koen har en skadelig virkning, må der ligge en afgørende opgave i at trænge dybere ned i, hvad det er, der tværtimod gør koen (og i denne sammenhæng særligt den *tamme* ko) til det mest afgørende dyr for jordens frugtbarhed og menneskehedens videre udvikling.

Tilmelding: Ingen.

Tidspunkt: kl. 19:30.

Pris: Ikke medlemmer 80 kr. / medlemmer 60 kr.

Arr. Nr. 2026-613

Simon Wiesner. Driver Skjoldhøj Landbrugsfællesskab (biodynamisk uden Demetermærke) sammen med tre kolleger. Der dyrkes grønsager og arbejdes med den mere oprindelige retning af det gamle Sortbrogede Jydske Malkekø (SJM). Besætningen tæller ca. 45 "snuder" store og små.

Koen Kamille på skrænten.

Nutidens indvielse - ondskabens erkendelse

Onsdag d. 04. november kl. 19:30

Jesper P. Schou

Vi vil prøve at få et overblik over, hvad Rudolf Steiner siger om de forskellige modmagter og deres forhold til mennesket, hinanden og Kristus. Hvorfor er konfrontationen med dem så vigtig netop i nutiden? Hvorfor opstår der krig, katastrofer, epidemier og ulykker? Vi vil se på sammenhængen med Hannah Arendts udtryk "ondskabens banalitet" og det moderne samfund, ansvar, ansvarsfralæggelse og forråelse. Bogen "Når gode mennesker handler ondt" af Dorte Birkmose vil give os eksempler.

Tilmelding: Ingen.

Tidspunkt: kl. 19:30.

Pris: Ikke medlemmer 80 kr. / medlemmer 60 kr.

Arr. Nr. 2026-614

Jesper P. Schou, f. 1950, speciallæge i psykiatri.

Træskulpturen 'Menneskehedensrepræsentanten' på Goetheanum (Rudolf Steiner og Edith Maryon).

Fra selverkendelse til livskunst og social kunst

Onsdag d. 11. november kl. 19:30

Lotte Juul Lauesen

Menneske, erkend dig selv. Sådan var ordene angiveligt på frisen over Apollontemplet i det gamle Grækenland. Hartmuth Rosa taler om resonans, som noget, der kunne være beslægtet med livskunst. Rudolf Steiner omtaler den sociale kunst som den højeste kunst.

Men hvad vil det sige at erkende sig selv? Og hvordan hænger selverkendelse sammen med livskunst? Kan man forestille sig at bruge sig selv som et instrument, der kan klinge - og i resonans og samklang med andre kan løfte sig og blive til social kunst, som Bernard Lievegoed taler om? Og hvordan gør man det i praksis?

I foredraget foldes disse spørgsmål ud og forsøges besvaret ud fra antroposofien, ud fra socialøkologien og ud fra forfatterens bog 'Kompass til indre og ydre lederskab'.

Tilmelding: Ingen.

Tidspunkt: kl. 19:30.

Pris: Ikke medlemmer 80 kr. / medlemmer 60 kr.

Arr. Nr. 2026-615

Lotte Juul Lauesen. Eurytmist, socialøkologisk konsulent, forfatter og underviser på 'Indre lederskab'.

Lysets tale: En rejse gennem perception og indre bevidsthed

 Onsdag d. 18. november kl. 19:30

 Morten Schmidt

I dette foredrag tager jeg udgangspunkt i Aros Domens særprægede arkitektur og lysindfald for at udforske forbindelsen mellem sansning og sjælelig erkendelse.

Med inspiration fra James Turrells *As Seen Below* ser vi på, hvordan lyset kan transformere vores oplevelse af tid og rum. Hvad sker der med vores bevidsthed, når de vante visuelle pejlemærker opløses, og vi må finde balancen i det sanselige nu?

Tilmelding: Ingen

Tidspunkt: kl. 19:30

Pris: Ikke medlemmer 80 kr. / medlemmer 60 kr.

Arr. Nr. 2026-616

Morten Schmidt. Medstifter af Schmidt Hammer Lassen Architects siden 1987. Morten Schmidt er en ledende designarkitekt specialiseret i større biblioteker og kulturbyggerier globalt. Hans arbejde, præget af innovation og klarhed, er anerkendt med flere priser, herunder for Halifax Central Library og Dokk1-biblioteket.

Med sin baggrund som elev på en Rudolf Steiner skole er hans design gennemstrømmet af kreativitet. Han har arbejdet og designet projekter som Christchurch Central Library og Shanghai Library East, og medarbejdet på udvidelsen af AROS, Aarhus Kunstmuseum.

Aros. As Seen Below.

Fællesskab og ejerforhold

 Onsdag d. 25. november kl. 19:30

 Verner Andersen

Høvdning Seattle sagde i 1854 i sin tale til USA's kongres, at han ikke kunne forstå, hvordan den hvide mand var kommet på den ide, at han kunne eje jorden. Denne ide var fremmed for ham. I dag er ejendomsproblemerne blevet store og jeg vil gennemgå nogle af de forskellige fællesskabsformer på landbrug, jeg har haft kendskab til i mit liv.

Der vil også blive bragt uddrag af R. Steiners foredragsrække: 'Antroposofisk Fællesskabsdannelse – om menneskets forhold til fællesskabsdannelse'. Han siger bl.a. herom:

"Vi står i virkeligheden først inde i det spirituelle med en opfattelse og en forståelse, hvis vi ikke kun rent abstrakt har spirituelle ideer og kan videregive dem rent teoretisk, men kan tro – og tro på grundlag af troens bevis – at ånder i åndelig opfattelse har åndeligt fællesskab med os. Man kan ikke ved ydre indretninger fremkalde den antroposofiske fællesskabsdannelse. Man må fremkalde den ud fra selve den menneskelige bevidstheds dybeste kilder."

Endelig hører jeg gerne om nogle af de fremmødtes egne erfaringer med fællesskabsdannelse?

Tilmelding: Ingen

Tidspunkt: kl. 19:30

Pris: Ikke medlemmer 80 kr. / medlemmer 60 kr.

Arr. Nr. 2026-617

Verner Andersen. Uddannet landmand, landbrugstekniker og agronom. Har blandt andet arbejdet for Indo-Danish Project i Indien, været landbrugslærer og undervist på Skillebyholm i Järna/Sverige. Siden 1990 arbejdet på eget biodynamisk jordbrug med hovedvægt på frugtavl.

De jyske fødselsmysterier

Onsdag d. 16. december kl. 19:30

Jørgen Braren Lauritzen

"Hvad hjalp det, at Kristus blev født 1000 gange i Betlehem, hvis Han aldrig blev født i din sjæl." (Angelus Silesius).

De jyske fødselsmysterier og danskernes fejring af barnets fødsel ved juletid.

I foredraget vil indgå følgende emner: Menneskets potentielle møde med Kristus ved juletid, det lille Jesusbarn og den kosmiske Kristus. Epifaneia (Hellig tre Konger) d. 6. januar og vor tids behov for åndsvidenskab samt de 12 hellige nætter og vor skuen ind i det kommende år.

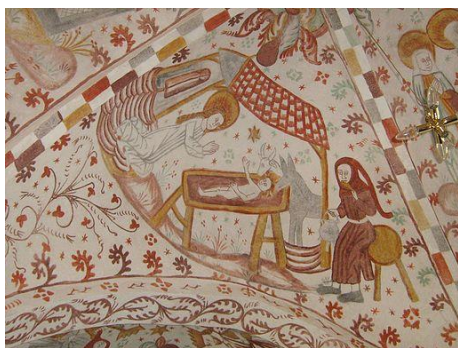
Tilmelding: Ingen

Tidspunkt: kl. 19:30

Pris: Ikke medlemmer 80 kr. / medlemmer 60 kr.

Arr. Nr. 2026-618

Jørgen Braren Lauritzen. Magister, forfatter og psykospirituel terapeut.

Kalkmaleri fra Faneffjord kirke.

Auning Apotek

apotek

v/ Ulrik Hjelme

Alt i homøopatisk og antroposofisk medicin mm.

Lave priser, sender fragtfrit og leverer hurtigt

Faglært rådgivning v/ Bodil, Aase eller Betina

Kontakt os på 8648 8011 eller e-mail: auning@apoteket.dk
Auning Apotek – Centervej 4 – 8963 Auning – www.auning-apotek.dk

Programoversigt efterår 2026

SEPTEMBER

Onsdag 02.09. kl. 10:00-12:00	Geometrikursus v/Jonna Emmysdatter og Elsa Wohlwend. Start 02.09. Herefter 8 onsdage
Onsdag 09.09. kl. 19:30	Foredrag v/ Kaja Daugaard Christensen: Den skabende underviser
Lørdag 12.09. kl. 10:00 - 13:30	Eurytmikursus v/Minna Bentzen. Nr. I af II
Onsdag 23.09. kl. 19:30	Foredrag v/Jesper P Schou: Tycho Brahe – en åndelig overgang fra den gamle til den nye verden

OKTOBER

Onsdag 07.10. kl. 19:30	Foredrag v/Esther Larsen: Sangerkrigen på Wartburg 1207
Onsdag 21.10. kl. 19:30	Foredrag v/Annette Quinto Romani: Når mennesket ikke møder kunsten
Lørdag 24.10. kl. 10:00-13:30	Eurytmikursus v/Minna Bentzen. Nr. II af II
Onsdag 28.10. kl. 19:30	Foredrag v/Simon Wiesner: Koens kulturbærende aktivitet

NOVEMBER

Onsdag 04.11. kl. 19:30	Foredrag v/Jesper P. Schou: Nutidens indvielse – ondskabens erkendelse
Onsdag 11.11. kl. 19:30	Foredrag v/Lotte Juul Lauesen: Fra selverkendelse til social kunst
Onsdag 18.11. kl. 19:30	Foredrag v/Morten Schmidt: Lysets tale: En rejse gennem perception og indre bevidsthed
Onsdag 25.11. kl. 19:30	Foredrag v/Verner Andersen: Fællesskab og ejerforhold

DECEMBER

Onsdag 16.12. kl. 19:30	Foredrag v/Jørgen Braren Lauritzen: De jyske fødselsmysterier
----------------------------	---

VENDEPUNKT